

Afzender: NHRPH
c/o FOD Sociale zekerheid – DG Personen met een handicap
Administratief Centrum Kruidtuin – Finance Tower
Kruidtuinlaan 50 bus 150
1000 Brussel

Aan de Kamervoorzitter
Aan alle federale volksvertegenwoordigers
Kopie aan Minister Peeters en de Premier

Ons kenmerk : NHRPH/VDE
Datum : 22 januari 2019

Mijnheer de Voorzitter
Geachte mevrouw
Geachte heer

De komende periode belooft bijzonder te worden op het vlak van besluitvorming. De ontslagnemende regering laat veel onafgewerkte dossiers achter en tegelijkertijd zijn de maatschappelijke verwachtingen enorm hooggespannen en dringend. Mensen met een handicap en hun gezinnen, maar ook de verenigingen die hen vertegenwoordigen, maken zich zorgen omdat ze al jaren wachten op een oplossing voor kwesties die van groot belang zijn voor hun dagelijks leven. Politieke stagnatie zou een ramp zijn, want met het verstrijken van de tijd wordt de dreiging van armoede en uitsluiting steeds groter.

Het gebeurt niet vaak dat de [NHRPH](#) zich richt tot het voltallige Parlement, maar we richten ons deze keer tot de mensen die we vijf jaar geleden hebben gekozen en we vragen hen om hun belofte na te komen om de levensomstandigheden van mensen met een handicap te verbeteren.

In dat kader vragen wij het Parlement om in de komende maanden werk te maken van een aantal kwesties die een impact (kunnen) hebben op het dagelijks leven van mensen met een handicap:

1. De onmiddellijke verbetering van de situatie van de DG Personen met een handicap, namelijk
 - Nieuwe en hogere werkingskredieten;
 - Een snel en correct onderzoek van de aanvragen (nieuwe en herzieningen), maar ook van de ambtshalve herzieningen, want de groeiende achterstand voor deze twee categorieën veroorzaakt verlies van rechten en de uitbetaling van onverschuldigde bedragen die moeten worden terugbetaald, wat heel zwaar kan zijn op menselijk vlak.
 - Communicatiekanalen en sociale diensten die voor iedereen toegankelijk en toereikend zijn in alle provincies van het land
 - Een doeltreffend dossierbeheer (hierbij verwijst de NHRPH naar [advies 2018/08](#), waarin reeds werd benadrukt dat de organisatie haar doelstellingen niet haalde)
2. De deelname van mensen met een handicap aan de reflectie- en besluitvormingsprocessen: dit punt zal sommigen van u niet nieuw in de oren klinken: het secretariaat van de NHRPH verliest zijn personeel. Hoewel de

handstreamingaanpak op zich al een versterking van het secretariaat vereist, worden de mensen die de dienst verlaten (een in het kader van de 6^e staatshervorming en 2 met pensioen) niet eens vervangen. In 2 jaar tijd heeft het secretariaat 3 van zijn 7 medewerkers verloren. Een ramp, zeker als men weet dat het secretariaat ook de opdracht van het Belgian Disability Forum (BDF), dat op supranationaal niveau actief is, moet verzekeren. Het Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (artikel 4, lid 3) verplicht het beleid om samen met de NHRPH te werken aan kwesties die betrekking hebben op personen met een handicap en hun families. Het is dringend noodzakelijk om in de komende weken ten minste te zorgen voor de vervanging van de mensen die het secretariaat van de NHRPH en het BDF hebben verlaten.

3. De hervorming van de wet op de arbeidsongeschiktheidsuitkeringen: een algemeen ontwerp tot hervorming van de wet is ingediend onder de vorige regering. Het was uniek in die zin dat het werd ontwikkeld op grond van een brede publieksbevraging van personen en hun families enerzijds en maatschappelijke, medische en gerechtelijke actoren die zich met handicap bezighouden anderzijds. De richtlijnen waren aan alle deelnemers voorgelegd: dit project had het voordeel dat het beantwoordde aan de behoeften van de mensen met een handicap, maar het bood tegelijkertijd de instrumenten voor een progressieve ontwikkeling en implementatie.

Het is waarschijnlijk te laat voor u om het onderzoek in zijn geheel te hervatten. Maar we benadrukken de dringendheid van bepaalde maatregelen die nu kunnen worden genomen, want de uitkeringen laten mensen niet toe om waardig te leven: de inkomensvervangende uitkering (IVT) voor een alleenstaande persoon ligt 20% onder de armoedegrens en bijna 60% onder het gewaarborgd minimumloon (op 01.09.2018: IVT = 910,75€; armoedegrens = 1139€; minimumloon = 1.562,59€). Daarnaast hebben universiteiten aangetoond dat 40% van de mensen die in België een tegemoetkoming voor personen met een handicap ontvangen in de praktijk onder de armoedegrens leven en zich veel moeten onzegggen, met inbegrip van de meest elementaire behoeften (voeding, huisvesting, gezondheidszorg... - zie studie "Handilab 2012". *Sociaal-economische positie van personen met een handicap en analyse van de effectiviteit van tegemoetkomingen aan personen met een handicap*, Leuven, 2012, p.18.). Veel personen met een handicap zullen nooit kunnen werken. U heeft de middelen om de minima te verhogen. We wijzen erop dat veel personen met een handicap zullen nooit in staat zullen zijn te werken.

Een ander essentieel aspect: Bij de berekening van de toekenning van een sociale uitkering houden de OCMW's rekening met het bedrag van de integratietegemoetkoming (IT). De IT is echter geen inkomen, maar dient om de extra kosten in verband met de handicap te dekken! Dit verkeerde praktijk van de OCMW's moet een halt worden toegeroepen.

4. Vorbereiding van de verkiezingen van mei 2019: de toegankelijkheid van de verkiezingen voor personen met een handicap krijgt niet in elke gemeente de nodige aandacht. Welke instructies zullen hun worden gegeven? De NHRPH heeft hard gewerkt aan dit dossier; het is nuttig om de NHRPH hierbij te betrekken. Zouden we geen evaluatie kunnen overwegen van de toegankelijkheid van de verkiezingen door de personen met een handicap, zoals in oktober 2018 in Brussel en het Waals Gewest? Bovendien moet ervoor worden gezorgd dat personen die van het statuut van verlengde minderjarigheid naar dat van voorlopige bewindvoering zijn overgegaan, een oproepingsbrief krijgen om te gaan stemmen (wat niet altijd is gebeurd bij de vorige gemeenteraadsverkiezingen). Verder is het belangrijk dat alle voorzitters van de stembureaus correct geïnformeerd zijn over de rechten van de kiezer, in het bijzonder over de vrije keuze van een eventuele vertrouwenspersoon die de kiezer begeleidt in het stembokje.
5. Tewerkstelling: een KB wil de sociale bescherming uit de speciale leerovereenkomsten (CAP's) afschaffen. In de praktijk is een leerovereenkomst voor mensen met een

handicap vaak een van de weinige mogelijkheden om in de privésector te werken. Dit KB moet worden ingetrokken (zie advies [2018-20](#)).

6. Het protocol "verpleegkundige handelingen" en de hervorming inzake het delegeren van zorg aan niet-professionals zijn er onder deze regering niet gekomen. Wist u dat volgens de huidige wetten het aanbrengen van steunkousen bij uw ouder wordende familielid of het toedienen van medicijnen aan uw kind dat onder behandeling staat door een verpleegkundige moet gebeuren? De hervorming van Minister De Block maakte het mogelijk dat men zich kon laten helpen door een niet-professionele persoon die was opgeleid om specifieke zorg te verlenen. Die hervorming had toegelaten dat tienduizenden kinderen en volwassenen weer naar school, het werk en hun vrijetijdsbesteding (zie positienota [Zorgkader](#)) konden gaan en weer meer levenskwaliteit zouden hebben. Kunt u onderzoeken hoe deze hervorming tot een goed einde kan worden gebracht?
7. Het statuut van mantelzorger: de wet van 12 mei 2014 op de erkenning van de mantelzorger krijgt geen nuttige implementatie voor de gezinnen: de erkenningsprocedure en een concrete inhoud van deze erkenning bestaan nog niet. De regering had nochtans vooruitgang geboekt in dit dossier. De gezinnen verwachten geen symbolische medaille, maar concrete ondersteuning (zie positienota [Mantelzorg](#)).
8. Parkeerkaarten: sommige mensen met weinig scrupules gebruiken valse parkeerkaarten of parkeren hun voertuigen op plaatsen die niet voor hen bestemd zijn: de politiecontrole moet worden veralgemeend via de app die werd ontwikkeld tijdens de deze legislatuur, maar ook de sancties moeten worden verstrengd door de overtreding te verhogen tot categorie 3.

Op 2 juli 2009 heeft België het Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap geratificeerd en zich er zo toe verbonden een beleid te voeren dat personen met een handicap een waardiger leven garandeert met meer respect voor hun levenskeuzes en een grotere deelname aan het maatschappelijk leven. Mensen met een handicap voeren dag in dag uit te de harde strijd van het anders-zijn. Dames en heren parlementsleden, u zult op straat geen massa's manifestanten met een zintuiglijke, verstandelijke of fysieke handicap zien. Hun onzichtbaar lijden is misschien in stilte gehuld; het is er niet minder schrijnend en onrechtvaardig om. Hul u dus niet in onverschilligheid! Het Parlement staat voor zijn verantwoordelijkheden en kan deze de komende weken op zich nemen. Het vraagt in de eerste plaats goede wil!

De NHRPH blijft tot uw beschikking voor raad en daad en dankt u voor uw aandacht.

Met vriendelijke groeten

Voor de NHRPH
De Voorzitster:

Gisèle MARLIÈRE